

# No cobejaràs la casa ni la dona del teu proïme

per Pedro Puigvert.

La cadena de televisió holandesa ICONTV ha realitzat un documental televisiu de gran creativitat sobre els deu manaments, el qual va ser presentat al juliol de 2001 en Marsella amb motiu del Festival Internacional de Documentals.

La sèrie va suposar dos anys de treball i va ser transmesa al començament d'aquest any a Holanda amb una bona acollida. Ha estat adoptada per tres mil institucions educatives amb la finalitat d'estimular als joves a debatre sobre un argument tan crucial. Un exemple de la seva creativitat podem veure'l en la manera que tracta l'últim manament enfocant-lo sobre el dret a la propietat i la cultura. Van realitzar el documental en una selva amazònica on es reconstrueixen les vivències d'una població indígena amenaçada per una companyia petrolífera, defensada pel caputxí Alejandro Labaka, assassinat en 1997.

L'últim dels manaments és una prohibició tallant a cobejar o desitjar el que pertany a uns altres. Mentre els cinc manaments anteriors tenen a veure més amb les nostres accions que amb les nostres actituds, el desè manament ens obliga a una anàlisi introspectiva, al relacionar-se amb les nostres actituds. Cobejar, no és el que fem, sinó el que planegem o el que desitgem tenir costí el que costí. Per ser l'últim, no és el menys important, ja que d'alguna manera ho abasta tot, perquè tota la maldat sorgeix de la cobdícia. Quan varem realitzar un acte, aquest comença sempre en les nostres ments i com va dir Jesús, el que contamina a l'home és el que surt del cor. "els dolents pensaments, els homicidis, els adulteris, les fornicacions, els furts, el fals testimoni, les blasfèmies".

Totes aquestes són accions, menys la primera, les quals neixen d'una actitud: la cobdícia. Els nostres pensaments poden ser "dolents pensaments" que creen un pont sobre el qual el desig o la cobdícia creua per a convertir-se en acció.

## 1. Significat de cobejar

El terme original hebreu és kamath, un vocable molt interessant. No sempre s'usa aquesta paraula en la Bíblia en un sentit negatiu. El vocable en si significa simplement "desitjar" alguna cosa o "delectar-se" en això. Per exemple, a Càntic dels Càntics l'estimada diu: "sota l'ombra del desitjat em vaig seure" (2:3) i més endavant segueix dient: "tot ell és una delícia" (5:16).

En ambdós casos es tracta de la mateixa paraula que en l'últim manament, però el seu sentit és positiu. En realitat, en la vida podem delectar-nos en moltes coses sense que sigui pecat. En el Salm 19:10 se'ns diu que les paraules de Déu "desitjables són més que l'or".

Pere exhorta als creients en el mateix sentit quan diu: "desitgeu, com nens nounats, la llet espiritual no adulterada" (1 P. 2:2). Però el terme "cobdícia" té també un sentit negatiu quan es tracta d'un desig pecaminós. A Proverbis 6:25 llegim en relació amb la prostituta: "no cobegis la seva bellesa en el teu cor" i utilitza la mateixa paraula que a Èxode. 20:17. El que passa és que de vegades la línia de separació entre un desig correcte i una cobdícia pecaminosa és molt fina. L'advertiment d'aquest manament no va en contra de desitjar, sinó de cobejar el que pertany al proïme.

Déu cobreix les principals àrees de la vida del proïme: la casa i al terra és una referència a la propietat, la dona al·ludeix al matrimoni trencant alhora el setè manament; els serfs tenen a veure amb els mitjans de producció ja que eren obrers de la hisenda; els animals eren la mesura dels béns d'un home i a la seva capacitat de comerciar, per tant, una referència a la riquesa i la posició social.

No han canviat molt les coses des de llavors.

El nostre problema en occident no és el que posseïm, sinó que els altres tinguin més que nosaltres. La publicitat ens renta el cervell perquè tinguem cada vegada més coses. La

# No cobejaràs la casa ni la dona del teu proïme

per Pedro Puigvert.

cobdícia no consisteix necessàriament a voler alguna cosa, sinó a voler una mica més del proïme que no tenim nosaltres.

## 2. Un o dos manaments?

En la Introducció General d'aquesta sèrie varem dir que jueus, ortodoxes i evangèlics varem considerar que aquest versicle conté un sol manament, mentre que catòlics i luterans creuen que són dos i els col·loquen en el novè i el desè lloc.

Al refundre en un sol manament el primer i el segon, es veuen en l'obligació d'haver de dividir altre en dues parts per a completar els deu. I això és el que fan quan arriben al dècim. Però difereixen entre ells que els luterans ho prenen del llibre d'Èxode i els catòlics de Deuteronomi.

La divisió en dos manaments és artificial, perquè quan els comenten, tant uns com uns altres no ho fan per separat, sinó junts. En relació amb el seu contingut creiem que es tracta d'un manament únic, no cobejar, no importa si es tracta de la casa del proïme o de la seva dona i aquest criteri està confirmat pel NT.

Pau diu que mai hagués sabut que és cobejar si la llei no hagués dit: “no cobegis” (Ro. 7:7). Quan fa una relació dels manaments diu: “no adulteraràs, no mataràs, no furtaràs, no diràs fals testimoniatge, no cobejaràs” i qualsevol altre manament (Ro. 13:9). Resulta clar que “no cobejaràs” deu entendre's com un sol manament.

## 3. Aspectes pràctics que es deriven del manament “no cobejaràs”

D'acord amb el significat que hem exposat més amunt, “no cobejaràs” es troba entre el desig i l'acció. L'acció l'han condemnat els manaments anteriors, aquest condemna l'actitud o disposició del cor que condueix finalment a l'acció.

### 1. No cobejaràs la dona del proïme.

La dissort es floreix sobre el matrimoni quan l'espòs –en el text- encara que també pot ser ella en la realitat, ja no troba desitjable al seu cònjuge perquè s'ha enamorat o encapritxat d'altra persona. Encara que aquest ho negui, l'altre cònjuge percep que alguna cosa camina malament en la seva relació.

Segurament no coneix tot el que s'està coent en el cor de la seva esposa / espòs, però sap prou per a adonar-se que hi ha altra persona en la seva vida. Potser mai arribin a divorciar-se, però a part del divorci, una persona pot fer malbé el seu matrimoni i la seva vida familiar per aquest tipus de cobdícia.

### 2. No cobejaràs la casa o la terra del seu proïme.

Quan s'estudien les causes que han originat infinitat de guerres en el món amb el desig d'ampliar els seus territoris, llavors es comprèn el que havia i el que hi ha en l'actualitat en els cors de molts emperadors, governants, homes de negoci, grans empreses multinacionals, màfies, etc.

Una vegada van dur a un pirata que havien fet presoner a Alexandre el Gran perquè li contés perquè havia convertit els mars en un lloc insegur; el pirata va contestar burlant-se: “No vaig fer sinó el que tu feixos, convertir el món en perillós. Però com jo només tinc un petit vaixell, em criden pirata; a tu et criden rei, perquè et dediques a això amb tota una flota”. A un nivell menor aquesta cobdícia també pot fer presa de nosaltres encara que siguem cristians.

# No cobejaràs la casa ni la dona del teu proïme

per Pedro Puigvert.

Les preocupacions de la vida, l'engany de les riqueses i el desig de moltes altres coses, poden dominar a la persona (Mr. 4:19). A la Bíblia no es prohibeix posseir, sinó l'ànsia de tenir més; el gran perill no és la riquesa, sinó el desig de ser ric (1 Tu. 6:9).

El creient s'enfronta a una lluita entre un estil de vida sota l'adreça de l'Esperit i altre dominat pels desitjos de la carn.

### 3. **Altres aspectes que abasta el manament “no cobejaràs”.**

En realitat, la cobdícia està en la base de la caiguda. El fruit de l'arbre era desitjable i al menjar-lo podrien ser com Déu. Per aquest motiu l'home caigut pensa que deuria ser més del que és i tenir més del que té. Les formes poden variar, però l'essència segueix sent la mateixa.

Una forma intensa d'aconseguir més és la publicitat. No ens referim a tenir un bon producte i donar-lo a conèixer, sinó a la publicitat enganyosa que només busca beneficis ràpids i fomenta el consumisme explotant amb habilitat tota classe de necessitats i instints humans, com fa la publicitat subliminal. Un aspecte més, seria el dels jocs d'atzar, loteries de tot tipus, travesses, apostes, casinos, bingo, etc. que tantes vides i famílies ha arruïnat.

### **Conclusió**

F. Ridderus, teòleg holandès, ha dit: “si amidem per l'extern, el fariseu sembla un sant; si estudiem l'intern, el millor dels sants mereix l'infern. La culpa està oculta en el més profund del cor, sota tots els desitjos que es converteixen en un pla que tractem de fer realitat”. Cobejar té a veure amb aquest desig ocult abans d'actuar.